

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 12Csp/78/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8323203683
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Engel
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2024:8323203683.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné sudcom JUDr. Jozefom Engelom v spore žalobkyne: A. B., nar. XX.XX.XXXX, B. XX, XXX XX B., zastúpenej Mgr. Petrom Baranom, advokátom, SNP 538/16, 091 01 Stropkov proti žalovanému: Intrum Slovakia s.r.o., Mýtna 48, 811 07 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeným JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Mýtna 48, 811 07 Bratislava, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni sumu 1.000 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne od 18.11.2023 do zaplatenia, a to v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu zamietá.

III. Súd priznáva žalobkyni vo vzťahu k žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 100% z prisúdenej sumy s tým, že o výške trov konania súd rozhodne samostatným uznesením po nadobudnutí právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenou Okresnému súdu Humenné dňa 06.12.2023 domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 1 863,78 eur s prísl. titulom primeraného finančného zadostučinenia za porušenie jej spotrebiteľských práv a náhrady trov konania.

2. Žalobu bola odôvodnená tým, že v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12Csp/71/2022 o zaplatenie 6288,09 eur s prísl. bola žalobkyňa v postavení spotrebiteľky úspešná a to rozsudkom Okresného súdu Humenné sp. zn. 12Csp/71/2022 zo dňa 29.03.2023, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 03.05.2023.

Keďže žalobkyňa je spotrebiteľom, ktorý úspešne uplatnil porušenie svojho práva na súde a bola tým splnená hypotéza § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z., požaduje primerané finančné zadostučinenia (ďalej „PFZ“) vo výške 1863,78 €, čo predstavuje polovicu zo sumy 3727,55 eur, o ktorú sa žalovaný na úkor žalobkyne chcel bezdôvodne obohatiť. Treba však zdôrazniť, že žalovaný sa v základnom konaní domáhal od žalobkyne zaplatenia sumy 6288,09 eur s prísl., avšak vzhľadom na dôslednú obranu žalobkyne ako spotrebiteľky v základnom konaní, zobral žalovaný žalobu čiastočne späť tak, že predmetom žaloby ostal iba nárok žalovaného na zaplatenie sumy 3725,25 eur s prísl..

Bolo poukázané na skutočnosť, že aj keď bola podaná žaloba žalovaného ako dodávateľa zamietnutá pre porušenie zákonných ustanovení o postupovaní pohľadávok zo spotrebiteľských úverov (§ 17 zák. č. 129/2010 Z.z. o SÚ, § 92 ods. 8 zák. o bankách, § 525 OZ), jeho žaloba by musela byť zamietnutá aj vtedy ak by došlo k platnému postúpeniu pohľadávky z predmetného úverového vzťahu. Žalobkyňa ako spotrebiteľka už vo svojom prvom vyjadrení k žalobe v základnom konaní poukázala na to, že poskytnutý spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie písomnej formy zmluvy ako i z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. a), f), g), i), j), k) a y) zák. č.

129/2010 Z.z. o SÚ. V zmluve totiž nebol uvedený druh spotrebiteľského úveru, doba trvania zmluvy, termín konečnej splatnosti úveru, podmienky čerpania spotrebiteľského úveru, úroková sadzba úveru a podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, ročná percentuálna miera nákladov, predpoklady použité pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (ďalej „RPMN“), údaj o celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť ani údaj o výške a termíne jednotlivých splátok. Zmluva napokon neobsahovala ani údaj o priemernej hodnote ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver.

Ako bolo uvedené v žalobe v základnom konaní, na základe uzatvorenej zmluvy žalovaný ako dodávateľ poskytol žalobkyni ako spotrebiteľke úver vo výške 20 000 €, pričom celkovo žalobkyňa vrátila 29 276,56 € a úver tak preplatila o sumu 9 276,56 €, čo predstavovalo bezdôvodné obohatenie.

Ešte pred podaním žaloby sa žalobkyňa pokúsila o mimosúdne vyriešenie sporu, a to písomnou výzvou na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia zo dňa 2.11.2023. Napriek uvedenému k mimosúdному vyriešeniu veci nedošlo. Okrem sumy 1863,78 eur si žalobkyňa zároveň uplatňuje aj úroky z omeškania podľa § 517 ods. 2 OZ v spojení s § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. vo výške 5 % ročne zo sumy 1863,78 eur od 18.11.2023 (teda od prvého dňa nasledujúceho po márnom uplynutí 10- dňovej lehoty určenej vo výzve) do zaplatenia.

K žalobe boli ako prílohy pripojené: rozsudok Okresného súdu Humenné, č.k. 12Csp/71/2022 -155 zo dňa 29.03.2023 s doložkou právoplatnosti; výzva na úhradu zo dňa 02.11.2023 spolu s podacím lístkom a potvrdením o doručení; splnomocnenie s osvedčovacou doložkou

3. Dňa 19.12.2023 bolo tunajšiemu súdu doručené vyjadrenie žalovaného v ktorom uviedol predovšetkým, že so žalobou v celom rozsahu nesúhlasia a nárok žalobkyne neuznávajú. Uviedli taktiež, že žalobkyňa v žalobe bližšie nešpecifikovala a taktiež nekonkretizovala ani len jedno jej právo priznané jej ako spotrebiteľovi, ktoré malo byť porušené a pre ktoré by mu mal prináležať nárok titulom primeraného finančného zadosťučinenia.

Žalobkyňa v žalobe odkazuje na rozhodnutie Okresného súdu Humenné pod č.k. 12Csp/71/2022-155 zo dňa 29.03.2023, ktorým súd žalobu zamietol pre neplatnosť postúpenia žalovanej pohľadávky a tým nedostatok aktívnej legitímácie na ich strane. Žalobkyňa v tomto spore nemá aktívnu legitímáciu na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom. Žalobkyňa v žalobe uvádza, že v sporovom konaní pred Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 12Csp/71/2022 úspešne uplatnila porušenie jej práv ako spotrebiteľa.

Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. treba rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľov, napríklad nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 6Cdo/389/2015 zo dňa 14. septembra 2016). Obrana žalobkyne v spore vedenom Okresným súdom Okresným súdom Humenné pod sp.zn. 12Csp/71/2022, ktorá ani nevedla k zamietnutiu žaloby, keď žalobkyňa nedostatok aktívnej legitímácie nenamietala, nepredstavuje úspešné uplatnenie porušenie práva spotrebiteľom v zmysle § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. pre účely priznania primeraného finančného zadosťučinenia, s čím sa vysporiadal aj Najvyšší súd SR vo svojej rozhodovacej praxi, in concreto rozhodnutie NSSR sp.zn. 6Cdo/389/2015, rozhodnutie NSSR sp.zn. 6Cdo/127/2017. Do pojmu ustálenej rozhodovacej praxe možno zaradiť nielen judikáty publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí NSSR, ale aj prax vyjadrenú opakovane vo viacerých rozhodnutiach NSSR. Podotýkajú, že dôvod, pre ktorý bola žaloba o plnenie rozhodnutím Okresného súdu Humenné pod č.k. 12Csp/71/2022-155 zamietnutá a to nedostatok aktívnej legitímácie na strane žalobcu, nie je možné v konaní o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia rozširovať.

Právo spotrebiteľa na primerané finančné zadosťučinenie zákonodarca v § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. podmienil aktívnym konaním a uplatňovaním práv spotrebiteľa, tj. podaním určovacej žaloby, žaloby o náhradu škody, žaloby o vydanie bezdôvodného obohatenia. Právny názor žalobkyne, že obranou v spore vedenom Okresným súdom Stará Ľubovňa pod sp.zn. 6Csp/90/2021 úspešne uplatnila porušenie svojich práv pre účely priznania primeraného finančného zadosťučinenia je nesprávny a v rozpore s ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z., ako aj v rozpore s ústavným vymedzením právneho štátu, ktorý vyžaduje zachovanie princípu právnej istoty, ktorý je vyjadrený aj v čl. 2 bod 2 základných princípov C.s.p. a predvídateľnosti práva, resp. výkonu spravodlivosti.

V prejednávanej veci podmienka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti žalobkyňou nie je splnená, keďže žalobkyňa doposiaľ neuplatnila žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa, napr. nárok na náhradu škody, príp. nárok na vydanie

bezdôvodného obohatenia. Z vyššie uvedeného dôvodu tak nie je naplnená zákonná podmienka „úspešného uplatnenia porušenia spotrebiteľských práv spotrebiteľom“ pre priznanie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia tak, ako to má na mysli ust. § 3 ods. 5 z.č. 250/2007 Z.z., čo je dôvodom pre zamietnutie žaloby.

Zároveň nie je splnená ani druhá podmienka na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia voči nám podľa ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z., v zmysle ktorej má spotrebiteľ v prípade úspešného uplatnenia porušenia jeho práv nárok na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

Pokiaľ im nebola platne postúpená pohľadávka, ktorej zaplatenie bolo predmetom sporu vedeného Okresným súdom Humenné pod sp.zn. 12Csp/71/2022, tak nikdy neboli jej veriteľom a postúpenie pohľadávky bolo deklarované súdom za neplatné od počiatku, je tak vylúčené, aby boli subjektom zodpovedným za porušenie práv žalobkyne ako spotrebiteľky.

Z dôvodu, že od počiatku neboli veriteľom úverovej pohľadávky, týmto je vylúčená pasívna legitimácia v tomto spore.

S názorom žalobkyne, že inštitút primeraného zadosťučinenia má plniť sankčnú funkciu nesúhlasia a to z dôvodu občianskoprávneho charakteru tohto súkromnoprávneho inštitútu, ktorý nemôže plniť funkciu sankcie. Týmto podporne odkázali na právny záver vyjadrený v uznesení Krajského súdu v Prešove pod sp.zn. 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018.

Rovnako je nesprávny názor o reparačnej funkcii daného inštitútu, ktorá je typická pre iný právny inštitút a to náhradu škody. Inštitút primeraného zadosťučinenia nemá slúžiť ako prostriedok náhrady škody a nemôže slúžiť na neprimerané obohacovanie sa spotrebiteľa. Je aj v rozpore so zásadou ne bis in idem, aby primerané zadosťučinenie malo zodpovedať výške nepriznaného nároku zo sporu vedeného Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 12Csp/71/2022, ako bol nárok uplatnený žalobcom v tomto spore. Týmto podporne odkázali na právny záver vyjadrený v uznesení Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 17Co/17/2018 zo dňa 10.4.2018.

Predmet sporu o zaplatenie vymedzuje žalobca. O peňažnom nároku v sporovom konaní rozhoduje súd. Neúspech z vymedzeného predmetu sporu v konaní vedenom Okresným súdom Humenné pod sp.zn. 12Csp/71/2022 nemôže predstavovať peňažnú ujmu na strane spotrebiteľa ako protistrany. Toto nie je účel, ktorý sleduje ust. § 3 ods. 5 tretia veta z.č. 250/2007 Z.z. Využili ústavné právo a právo na zaplatenie pohľadávky z úveru uplatnili na nestrannom a nezávislom súde. Za uplatnenie ústavného práva v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR nemôžu byť trestaný zaplatením finančného zadosťučinenia. Naviac procesný neúspech v spore vedenom Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 12Csp/71/2022 sa prejavil v otázke náhrady trov konania, ktoré žalobkyňa zaplatila v sume 1119,57 eur.

Suma, ktorej priznania sa žalobkyňa domáha v tomto spore aj vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti nespĺňa podmienku primeranosti. Odôvodnenie nároku žalobkyne na finančné zadosťučinenie spočívajúce v strohom vyjadrení, že ide o polovicu sumy, o ktorú sa chcel dodávateľ na jej úkor obohatiť, zodpovedá ideám Chammurapiho zákonníka „oko za oko zub za zub“, ale nie ideám právneho štátu, z ktorých vychádza aj ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Podporne odkázali na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 14Co/91/2012 v spojení s rozsudkom OS Prešov č.k. 16C/264/2011-98, ktorý v obdobnej veci potvrdil rozhodnutie súdu I. inštancie, ktorý nárok spotrebiteľky o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia zamietol v celom rozsahu. Výška žalobkyňou požadovaného primeraného zadosťučinenia nespĺňa ani podmienku primeranosti.

Nakoľko žalobkyňa nešpecifikovala, ktoré jej spotrebiteľské právo bolo porušené, nešpecifikoval ani aká ujma jej bola spôsobená, rovnako nepreukázala vznik konkrétnej ujmy v dôsledku „porušenia jej práv“ z ich strany, logicky jej nevznikol nárok na zaplatenie finančného zadosťučinenia, ktorého priznania sa domáha v tomto spore

4. Dňa 07.02.2024 bola súdu doručená replika žalobcu k vyjadreniu žalovaného v ktorej uviedol najmä, že v pôvodnom konaní bol žalobca v postavení žalovaného úspešný a žaloba žalovaného bol zamietnutá a to práve v dôsledku porušenia spotrebiteľského práva. Ak žalovaný vo svojom vyjadrení tvrdí, že obrana spotrebiteľa nepredstavuje úspešné uplatnenie práva spotrebiteľom v zmysle § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. tak podotkli, že odvolacie sudy už v mnohých rozhodnutiach konštatovali, že spotrebiteľ môže úspešne uplatniť porušenie svojho spotrebiteľského práva aj v rámci svojej obrany v konaní, kde vystupuje ako žalovaný, napríklad na rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 22. 08. 2019 sp. zn. 4Co/124/2019, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 20.3.2018 sp.zn. 13Co/80/2016, rozsudok Krajského súdu v Prešove z 30. 01. 2020 sp. zn. 16Co/28/2019, rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 7.12.2017 sp.zn. 3Co/101/2017. Rovnako za absurdné považujú tvrdenie žalovaného, že za porušenie

spotrebiteľského práva nezodpovedá. Z obsahu spisu v základnom konaní je úplne zrejmé, že to bol práve žalovaný - Intrum Slovakia s.r.o., kto si voči spotrebiteľovi súdnou cestou uplatňoval pohľadávku, a to napriek tomu, že žiadnu pohľadávku voči spotrebiteľovi nevlastnil.

Pokiaľ žalovaný namieta, že je v rozpore so zásadou ne bis in idem, aby primerané finančné zadosťučinenie zodpovedalo výške nepriznaného nároku zo sporu vedeného v základnom konaní, tak uviedli, že výška požadovaného nároku v tomto konaní nezodpovedá výške nepriznaného nároku v základnom konaní. Iba sa od výšky nepriznaného nároku odvíja, avšak to nemôže byť v rozpore so zásadou ne bis in idem.

Jediným objektívnym kritériom pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia je výška škodlivého následku, ktorú dodávateľ spotrebiteľovi spôsobil, alebo mienil spôsobiť, porušením spotrebiteľského práva.

V tomto kontexte poukázali na skutočnosť, že žalovaný si proti spotrebiteľovi uplatňoval niečo na čo nemal vôbec nárok a tak bol nútený sa brániť. Netvrdia, že suma, o ktorú sa dodávateľ pokúsil bezdôvodne obohatiť má byť sumou, vo výške ktorej má byť priznané aj PFZ, avšak tvrdia, že je to jediné objektívne a exaktné kritérium a preto by malo byť brané do úvahy ako kritérium prvoradé. Vo vzťahu k účelu a zmyslu primeraného finančného zadosťučinenia ešte poukázali na rozsudok Krajského súdu Prešov sp. zn. 3CoCsp/46/2022 z 1.2.2023.

Majú za to, že pre vznik nároku na primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. postačuje ak dôjde k samotnému porušeniu práv spotrebiteľa či povinnosti dodávateľa. Tento názor podporuje aj rozsiahla rozhodovacia prax odvolacieho súdu, podľa ktorej jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi a pre vznik tohto práva sa nevyžaduje aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma.

Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa predstavuje ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zákonodarcu v tomto ustanovení prezumuje, že už samotné „absolvovanie“ súdneho konania predstavuje pre bežného človeka resp. priemerného spotrebiteľa dostatočné psychické vypätie. Intenzita zásahu do spotrebiteľských práv resp. intenzita porušenia povinnosti dodávateľa a s tým spojená ujma, ktorá spotrebiteľovi vznikla bez pochyb taktiež zohráva úlohu pri určení výšky nároku na primerané finančné zadosťučinenie (v žiadnom prípade však nepredstavuje obligatórnu podmienku vzniku nároku na finančné zadosťučinenie). Nemožno sa pritom stotožniť s názorom, že výška bezdôvodného obohatenia na strane dodávateľa (de facto škoda na strane spotrebiteľa), príp. výška dodávateľom nezákonne uplatňovaného nároku v súdnom konaní nemôže byť jedným z faktorov pre určenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia len z toho z dôvodu, že ide o okolnosť majetkovej podstaty a tá nemôže byť podkladom pre priznanie nároku nemateriálnej povahy. Je predsa nepopierateľné, že práve výška majetkovej ujmy, ktorá spotrebiteľovi vznikla v dôsledku porušenia spotrebiteľských práv (porušenia povinnosti dodávateľa) alebo ktorá spotrebiteľovi hrozila v prípade nebránenia sa v súdnom spore, má pre priemerného spotrebiteľa rozhodujúci význam z pohľadu jeho vnútorného psychického „diskomfortu“. Je nepopierateľné, že psychicky viac utrpí spotrebiteľ, ktorému hrozí ujma 30,- eur v dôsledku neoprávnene uplatneného poplatku za poskytnutie úveru ako spotrebiteľ u ktorého si dodávateľ neoprávnene uplatňuje napr. zmluvnú pokutu vo výške 6000,- eur. Aj okolnosti majetkovej povahy môžu byť určujúce pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia. Je teda logické a spravodlivé, že v danom prípade žalobca požaduje primerané finančné zadosťučinenie, ktorého výška je odvodená od výšky ujmy, ktorá mu hrozila. Navyše ide o mimoriadne objektívne kritérium pre posúdenie výšky primeraného finančného zadosťučinenia.

Na záver dodali, že ak má PFZ reálne plniť svoj účel, tak je to možné len priznaním v takej výške, ktorá má nielen deklarovanú sankčnú, odradzujúcu a relutárnu funkciu, ale aby mala tieto funkcie aj reálne, čo PFZ priznané v symbolickej výške nemôže spĺňať.

5. Zástupca žalobcu na pojednávaní dňa 08.04.2024 uviedol, že trvá na podanej žalobe v celom rozsahu a navrhol, aby súd priznal žalobkyni požadované primerané finančné zadosťučinenie vo výške 1.863,78 eur s poukázaním na argumentáciu v žalobnom návrhu ako aj v písomnom vyjadrení zo dňa 07.02.2024. Základ nároku žalobkyne na priemerné finančné zadosťučinenie je v tejto veci daný úspechom v konaní 12Csp/71/2022. V súvislosti s vyjadrením žalovaného poukázali na to, že je preukázané, že žalovaný prijal pohľadávku od predchádzajúceho veriteľa VÚB s tým, že následne túto pohľadávku uplatňoval v súdnom konaní vo vzťahu k žalobkyni. Žalovaný nemusel v základnom konaní pokračovať a mohol žalobu zobrať späť tak ako to čiastočne aj urobil. V danej veci postoj žalovaného je v rozpore s

požiadavkou ochrany práv spotrebiteľa s tým, že navyše žalovaný e-mailmi požadoval žalobkyňu o zaplatenie sumy, predmetné e-maily bol krátkou cestou predložené súdu 2 kópie e-mailov, a to zo dňa 13.1.2023 a 27.1.2023. Uplatnili polovicu zo sumy 3.727,55 eur, pretože v podstate neexistuje matematický vzorec, ktorým by mohli dospieť k výške primeraného finančného zadosťučinenia.

6. Žalobkyňa vo svojom výsluchu uviedla, že pre ňu to bolo veľmi nepríjemné, psychicky náročné, pretože dostala dva rôzne listy, teda e-maily od spoločnosti Intrum, v ktorom ju vyzývali na zaplatenie jednej sumy a v druhom e-maily už suma narástla s tým, že ju vyzývali na zaplatenie sumy a zároveň upozorňovali na možnosť navyšovania úrokov a ona to zle vnímala, prežívala, lebo nevedela v podstate čo, ako táto situácia skončí pre ňu a navyše zistila, že v úverovom registri bola vedená ako neplatička, v podstate s tým najhorším hodnotením. Celá táto situácia vplývala na ňu veľmi negatívne. Psychicky ju poznačila tak, že mala zdravotné problémy, nemohla sa sústrediť na prácu, na povinnosti v rodine a celé toto bolo v určitom kolotoči, a preto bola nútená obrátiť sa na pomoc a na právneho zástupcu. Dodala, že nevie prečo a z akého dôvodu spoločnosť Intrum zaslala výzvu aj na adresu jej sestry.

7. Listinné doklady predložené v tomto konaní boli jednotlivým stranám sporu doručené, neboli spochybňované, a preto súd v zmysle § 204 CSP tieto listinné dôkazy na pojednávaní nevykonal. Súd preštudovaním celého spisového materiálu, najmä oboznámením sa so žalobou a jej prílohami, rozhodnutím Okresného súdu Humenné č. k. 12Csp/71/2022 zo dňa 29.03.2023 a písomnými vyjadreniami strán sporu, ako aj po prednese právneho zástupcu žalobkyne a výsluchu žalobkyne na pojednávaní zistil tento skutkový stav:

8. Na Okresnom súde Humenné sa viedlo exekučné konanie, kde bola žalobkyňa v postavení žalovanej a žalovaný v postavení žalobcu. Žalovaný si konaní uplatňoval nárok na vymoženie sumy 6 288,09 eur s príslušenstvom. Následne Okresný súd Humenné rozhodol právoplatne rozsudkom č.k. 12Csp/71/2022 -155 zo dňa 29.03.2023, ktorým žalobu o zaplatenie sumu 3 727,55 eur s prísl. zamietol (I. výrok) a konanie v zvyšnej časti zastavil (II. výrok), žalovanej taktiež priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (III. výrok).

9. V odôvodnení rozhodnutia Okresného súdu Humenné je okrem iného uvedené, že: „.....nedošlo k zákonnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ustanovenie § 525 ods.1 Občianskeho zákonníka. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná, teda postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané, potom jej postúpenie je svojim obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a je neplatné podľa ust. § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj voči dlžníkovi. 28. Vzhľadom na neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, žalobca nenadobudol predmetnú pohľadávku, ktorá bola predmetom žaloby a preto súd z dôvodu nedostatku vecnej aktívnej vecnej legitímácie žalobcu žalobu zamietol“

10. Podľa § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o ochrane spotrebiteľa“), proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

11. Žalobkyňa si predmetnou žalobou v zmysle cit. ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. uplatnila nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia za porušenie jej spotrebiteľských práv konštatovaných v konaní vedenom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 12Csp/71/2022.

12. Podľa citovaného ustanovenia § 3 ods. 5 Zákona o ochrane spotrebiteľa, má spotrebiteľ právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa zodpovedá, avšak iba za predpokladu, že spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva na ochranu spotrebiteľa. Uvedené právo nie je možné zamieňať s

právom na vydanie bezdôvodného obohatenia. Predpokladom pre priznanie nároku je skutočnosť, že v konaní spotrebiteľ uplatnil nárok, ktorý vznikol porušením práv spotrebiteľa, teda práv nie len podľa zákona č. 250/2007 Z.z. ale aj práv podľa piatej hlavy prvej časti Občianskeho zákonníka, zákona o spotrebiteľských úveroch. Uplatnením práva však nemožno rozumieť iba podanie žaloby spotrebiteľom, ale takýmto konaním je aj účinná obrana spotrebiteľa v konaní začatom na podnet dodávateľa.

13. Súdne rozhodnutia už ustálili, že nevyhnutnosť ochrany spotrebiteľa je daná jeho nerovným postavením vo vzťahu spotrebiteľ - dodávateľ vyplývajúcim z nerovnováhy vyjednávacej sily, nerovnomernosti znalostí a ekonomickej neúmernosti zdrojov. Systém ochrany zavedený Smernicou č. 93/13/EHS, ktorý bol prebratý aj do Občianskeho zákonníka vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa nachádza v nerovnom postavení voči predávajúcemu alebo poskytovateľovi z hľadiska jeho vyjednávacej sily, z hľadiska úrovne informovanosti, čo ho vedie k tomu, že pristúpi na podmienky vopred vytvorené predávajúcim alebo poskytovateľom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah. V týchto vzťahoch je práve dodávateľ vo fakticky výhodnejšom postavení, pretože má odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorému svoje služby poskytuje.

14. V súvislosti s výkladom samotného pojmu „úspešné uplatnenie práva“ zo strany spotrebiteľa, súd poukazuje na interpretačné pravidlo citované v rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4 Obdo 45/2012 zo dňa 24. júna 2013, podľa ktorého „pri nejednoznačnom výklade akejkoľvek problematiky týkajúcej sa ochrany spotrebiteľa, je potrebné uprednostniť vždy ten výklad, ktorý sleduje záujem spotrebiteľa“.

15. V danej právnej veci mal súd jednoznačne za preukázané, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 12Csp/71/2022 bola žaloba sčasti zamietnutá a sčasti zastavená (z dôvodu čiastočného späťvzatia žaloby), pretože súd mal za preukázané, že vzhľadom na neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky, žalovaný nenadobudol predmetnú pohľadávku, ktorá bola predmetom žaloby a preto nemal aktívnu vecnú legitímáciu na vymáhanie pohľadávky od žalobkyne.

16. Pokiaľ ide o námietku žalovaného ohľadom toho, že žalobcovi nevznikla žiadna ujma, ktorú nepreukázal, táto nie je právne významná. Ujma v zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 posledná veta Zákona o ochrane spotrebiteľa nie je kvalifikačným znakom pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia. Pre priznanie primeraného finančného zadostučinenia je teda podstatné to, že k porušeniu práva žalobcu došlo.

17. Súd poukazuje aj na Rozhodnutie NS SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019, ktorý uviedol nasledovné: „Aplikujúc režim zákona č. 250/2007 Z.z. je potom nutné použiť jeho § 3 ods. 5, podľa ktorého spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá. Citované ustanovenie má plniť jednak funkciu satisfakčnú a jednak funkciu sankčnú. Jeho cieľom je predovšetkým odradiť dodávateľov od protiprávneho konania voči spotrebiteľom. Možno ho však chápať aj ako prostriedok na vyvolanie aktivity spotrebiteľov domáhať sa ochrany svojich práv proti dodávateľom v prípadoch, kedy dodávatelia ich práva hrubým spôsobom porušujú. Účelom finančného zadostučinenia je dovŕšiť ochranu porušeného práva spotrebiteľa ako slabšej strany v spotrebiteľských zmluvách spôsobom, ktorý práve z tohto dôvodu vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ, na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve.“

18. Podľa názoru súdu konaním žalovaného došlo preukázateľne k porušeniu práv žalobkyne ako spotrebiteľa zo strany žalovaného. Za daného stavu s ohľadom na porušenie práv žalobkyne zo strany žalovaného je nárok žalobkyne na priznanie primeraného finančného zadostučinenia dôvodný aj vzhľadom na intenzitu zásahu do práv spotrebiteľa.

19. Z uvedených dôvodov preto súd skúmal výšku uplatňovaného nároku na primerané finančné zadosťučinenie. Zákon hovorí o primeranom finančnom zadosťučinení, čo umožňuje súdu posúdiť a zohľadniť jednotlivé prípady osobitne s ohľadom na konkrétne skutkové okolnosti prípadu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame finančné vyčíslenie. Primerané finančné zadosťučinenie je chápané ako nástroj k odstráneniu ujmy nemateriálneho charakteru, nie ako náhrada za spôsobenú materiálnu škodu. O to viac nemožno chápať primerané finančné zadosťučinenie ako náhradu škody, ktorá žalobcovi hrozila. Práve preto, že v prípade primeraného finančného zadosťučinenia ide o nárok, ktorý podlieha voľnej úvahe súdu, ktorá však musí byť podložená konkrétnymi skutkovými okolnosťami, je potrebné vychádzať z povinnosti žalobcu tvrdiť a preukázať rozhodujúce skutočnosti, ktoré ho viedli k uplatneniu primeraného finančného zadosťučinenia práve v požadovanej výške.

20. Účelom poskytnutia zadosťučinenia je odčinenie útrap, keď sú voči spotrebiteľovi uplatňované nezákonné nároky alebo je vystavený bezprostrednej hrozbe nezákonných nárokov, je bezdôvodne sankcionovaný, znevýhodňovaný, diskriminovaný. Poskytnutie zadosťučinenia nie je sankcia za samotnú existenciu neprijateľnej zmluvnej podmienky, aj keď určitý odstrašujúci a preventívny účinok je v zadosťučinení obsiahnutý.

21. Žalobkyňa však svoj nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodnila tým, že boli porušené jej spotrebiteľské práva. Uviedla, že všetko bolo veľmi nepríjemné, psychicky náročné, zle to vnímala, prežívala, lebo nevedela ako to pre ňu skončí, taktiež zistila, že v úverovom registri bola vedená ako neplatička, psychicky ju to poznačilo tak, že mala zdravotné problémy, nemohla sa sústrediť na prácu, na povinnosti v rodine až bola nútená obrátiť sa na pomoc právneho zástupcu.

22. V súvislosti s výškou primeraného finančného zadosťučinenia je dôkazná povinnosť a povinnosť tvrdenia na strane spotrebiteľa. Pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia sa zohľadňujú rôzne kritériá a to intenzita, časové trvanie, satisfakčná a sankčná funkcia, ako aj okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva tak na strane toho, do chránených práv koho bolo zasiahnuté, ako aj na strane toho, kto do týchto práv zasiahol. Súd pri určení výšky uplatneného nároku zohľadnil výšku sumu – 6 288,09 eur, ktoré od nej žalovaný v pôvodnom konaní požadoval, na e-maily zasielané žalobkyni v priebehu pôvodného konania, ale aj vnútorné prežívanie žalobkyne, ktoré popísala pri svojom výsluchu, najmä pocit neistoty a potrebu vyhľadať pomoc právneho zástupcu pre účinné bránenie sa, naopak neprihliadol na žalobkyňou tvrdené zdravotné problémy, ktoré žiadnym spôsobom nepreukázala ani na zistenie, že v úverovom registri bola vedená ako neplatička, nakoľko táto skutočnosť jej musela byť zrejma ihneď po nezaplatení splátky úveru poskytnutého od právneho predchodcu žalovaného a táto skutočnosť nemala byť pre ňu prekvapujúca. Zohľadniac vyššie uvedené kritériá, súd nevyhovel žalobe v celkom rozsahu, pokiaľ ide o uplatnenú výšku primeraného finančného zadosťučinenia, lebo ju považoval za neopodstatnenú. Tunajší súd za to, že suma primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 1000 eur sa javí ako zodpovedajúca svojmu účelu a poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľke satisfakciu a zároveň naplní účel predmetného inštitútu tým, že odradí žalovaného od porušovania práv spotrebiteľov. Súd zároveň priznal aj uplatňované úroky z omeškania plynúce od uplynutia lehoty na dobrovoľné plnenie, ktoré žalobkyňa poskytla žalovanému pred podaním žaloby.

23. Podľa § 232 ods. 2 a ods. 3 CSP ak súd uložil v rozsudku povinnosť plniť, rozsudok je vykonateľný márnym uplynutím lehoty na plnenie, ak nie je ustanovené inak. Lehota na plnenie je tri dni a plynie od právoplatnosti rozsudku.

24. Podľa § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

25. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku. Poukazujúc na dôvodovú správu k predmetnému ustanoveniu je možné priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške, keď výška nároku závisí od úvahy súdu ako je tomu aj v prejednávanej veci. Úvaha súdu sa teda týkala skutkových okolností,

ktoré sú podstatné pre rozhodnutie o výške priznaného plnenia, nie čo do základu uplatneného nároku. Odkazujúc na § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku v spojení s článkom 3 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, je v danom prípade potrebné priznať náhradu trov konania v plnej výške, avšak zo sumy, ktorá bola súdom priznaná. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením, ktoré vydá vyšší súdny úradník po právoplatnosti tohto rozsudku postupom podľa § 262 Civilného sporového poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Humenné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu